

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Walter Michiels

tegen

HLN.be

Met een brief van 9 augustus en een mail van 23 augustus 2023 dient meester Liselotte Rector namens haar cliënt, de heer Walter Michiels, een klacht in tegen HLN.be. Aanleiding is een artikel van 7 juli onder de titel *Walter 'Pico' Michiels (60) vrijgesproken voor openbare dronkenschap: "Hij lijdt aan geestesstoornis"*. Redactievertegenwoordiger Edwin Ceulebroeck van Het Laatste Nieuws antwoordt met een brief van 13 september 2023.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft via videoconferentie een hoorzitting gehouden op 14 november 2023. Liselotte Rector woonde de hoorzitting bij namens Walter Michiels. Voor HLN.be waren Edwin Ceulebroeck en journalist Kim Aerts aanwezig.

DE FEITEN

Het artikel gaat over de vrijspraak van F.C. De Kampioenen-acteur Walter 'Pico' Michiels, die voor de politierechter moest verschijnen wegens openbare dronkenschap. De journalist schrijft dat de rechter de bevindingen van het hof van beroep in Brussel volgde, die recent de internering uitsprak voor Michiels. Volgens de politierechter was Michiels ontoerekeningsvatbaar op het moment van de feiten en lijdt hij nog steeds aan een geestesstoornis die zijn oordeelsvermogen of de controle over zijn daden heeft tenietgedaan of ernstig aangetast. Een forensisch psychiater stelde vast dat Michiels lijdt aan het syndroom van Korsakov, waarbij mensen geheugenverlies vertonen door overmatig alcoholgebruik en de neiging hebben de gaten in hun geheugen op te vullen met fantasieverhalen. Of de gevallen acteur ondertussen opgenomen is in een gespecialiseerde instelling is volgens het artikel niet duidelijk. Of hij ooit nog kan terugkeren in de maatschappij zal vooral van hemzelf afhangen, besluit de journalist.

Bij het artikel staat een foto van Walter Michiels op straat waarop hij er verouderd en vermagerd uitziet en het V-teken maakt.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAGER

Klager neemt aanstoot aan de manier waarop hij in het artikel wordt vermeld en afgebeeld. Hij spreekt van sensatie. Het artikel en zeker de foto maken hem belachelijk en dat heeft een grote impact op zijn welzijn. Door de publicatie van zijn naam en foto spreken veel mensen hem aan op straat en dagen jongeren hem uit en pesten hem. Door de foto's, ook in andere media, weet iedereen hoe klager er nu uitziet, dertig jaar na zijn optreden in FC De Kampioenen, terwijl hij er heel anders uitziet dan toen. Dat maakt hem voor iedereen herkenbaar.

Klager bevindt zich duidelijk in een kwetsbare situatie. Hij is geïnterneerd omdat hij een geestesstoornis heeft. Hij heeft een zeer moeilijk persoonlijk parcours achter de rug en wil graag in de anonimiteit verdwijnen. Dat zou zijn herstel ten goede komen. Hij heeft het recht om privé aan zichzelf en zijn gezondheid te werken. De Code bepaalt dat bijzonder omzichtig moet worden omgegaan met mensen in een kwetsbare situatie. Daar gaat het artikel aan voorbij.

Klager is vroeger een publiek figuur geweest, nu niet meer. Zijn laatste optreden in FC De Kampioenen dateert van dertig jaar geleden. Bovendien bepaalt de Code dat ook voor publieke figuren het privéleven niet verder mag worden aangetast dan noodzakelijk in het maatschappelijk belang van de berichtgeving. Het onderwerp van het artikel is niet van maatschappelijk belang. Het is niet van die aard dat het publiek er noodzakelijkerwijze over moet worden geïnformeerd.

HLN.BE

HLN.be heeft begrip voor de situatie waarin klager zich bevindt, maar dat betekent niet dat de journalist in zijn artikel een deontologische of beroepsethische fout heeft begaan.

Het artikel is een verslag van een openbare rechtszaak. De journalist geeft de gepleegde feiten en het vonnis van de politierechter weer, wat geoorloofd is. Hij doet dat waarheidsgetrouw en niet tendentius. Het artikel maakt klager niet belachelijk. De feiten vonden niet plaats tussen vier muren, maar op de openbare weg.

Tijdens de zitting werd klager bij naam genoemd. Alle aanwezigen in de rechtszaal kwamen zijn identiteit te weten. De pers werd door de rechter niet verplicht om de identiteit van klager anoniem te houden. Er werd daartoe ook geen verzoek ingediend bij de rechtbank, noch bij de journalist. Het was dan ook geoorloofd om de volledige identiteit van klager te vermelden.

Klager is onmiskenbaar een publiek figuur. Hij speelde een publieke rol en geniet mediabekendheid. Door zijn rol van Pico in de eerste drie seizoenen van de televisiereeks FC De Kampioenen op de nationale televisie zit hij in het geheugen van duizenden Vlamingen. En hij blijft niet alleen daardoor een publiek figuur. Hij heeft ook een uitgebreide Wikipedia-pagina met tal van referenties en zijn neef, De Standaard-journalist Karel Michiels, publiceerde een ongecensureerd boek van 192 pagina's over hem.

HLN.be heeft begrip voor de situatie waarin klager zich bevindt, maar dat ontnemt de journalist niet het recht om, gezien zijn publieke bekendheid, het publiek te informeren over de geestestoestand van klager en over strafbare feiten waarvoor hij vervolgd en al dan niet veroordeeld wordt. Tegelijk vraagt HLN.be zich af hoe de pers in het algemeen kan aangemaand worden om, gezien zijn geestestoestand, op een meer omzichtige manier of helemaal niet meer over klager te berichten. Maar als de lat hoger moet, moet dat gelden voor alle media, besluit HLN.be.

BESLISSING

Klager bevindt zich in een bijzonder kwetsbare situatie. Hij heeft een psychische problematiek en is geïnterneerd. Het artikel gaat over een rechtszaak wegens openbare dronkenschap, waarin hij vanwege zijn kwetsbaarheid werd vrijgesproken. De foto toont hem in zijn kwetsbaarheid. De Raad is van oordeel dat het maatschappelijk belang van de

berichtgeving en de gepubliceerde foto in dit geval niet opweegt tegen het respect voor het privéleven en de menselijke waardigheid van klager. Dat hij mediabekendheid geniet door de rol die hij dertig jaar geleden in FC De Kampioenen speelde, doet daar niets aan af. Het artikel strookt niet met artikels 23 en 24 van de Code over respect voor privéleven en menselijke waardigheid van mensen in een kwetsbare situatie.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is gegrond.

Brussel, 11 januari 2024